

34920

Mož - beseda.

Izvirni igrokaz v 5 dejanjih.

Spisal

Mirko Sotlan.

V maloštevilni na prodaj pri Jurju Lacherju
v Ljubljani.

Cena 40 kr.

1876

Študentska tiskarna, sodne st. Bolnika v Celovcu.

Mož - beseda.

Izviren igrokaz v 5 dejanjih.

Spisal

Mirko Sotlan.

V založbi in na prodaj pri Jurji Lercherju
v Ljubljani.

1876.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.

809290-20M

Vsa prava si založništvo prideržuje.

„Hrast se strese, hrib se gane,

Svet in vse se spremeni:

Ač Slovenec zvest ostane,

Zvest vse svoje žive dni.“

Osobe.

- Feldman, c. kr. stotnik.
Boštjan, kmet.
Katra, njegova žena.
Juri, njuni sin.
Nežika, njuna hčerka.
Tomaž, Boštjanov svak.
Miha, Boštjanov sosed.
Jelica, njegova hči.
Andrej, njegov sin.
Uršika, Jeličina prijateljica.
Anton, Tomažev sin.
Šimon, oštir.
Vojak.

Godi se v Celji, na kranjsko-štajarski meji in v Ljubljani l. 1855.

Pervo dejanje.

Pervi prizor.

Vojaška soba v Celji.
(Godi se zvečer.)

1. nastop.

Feldman in Juri (vstopita).

Feldm. No! saj še velja sobica, v katero so naji vtaknoli!

Juri. Nij preslaba.

Feldm. Za dva dni in dve noči je dosti dobra.
(Odlaga plašč, sabljo itd. Juri mu streže.)

Juri. Zdaj bodete pa menda zahtevali mazila za goltanee, kaj ne, gospod?

Feldm. Da, da! saj že veš navado mojo. Pojdi, pa mi dobodi poliček prav dobre kapljice!

Juri. Bodem skušal. (odide.)

2. nastop.

Feldman (sam).

Kakó nestalno pač vojaško je
Življenje! Danes tu, in jutre Bog

Ve, kde že zopet. Zato pa sem jaz
 Najrajši vendar le vojak: vsaj človek
 Po širnem svetu pride daleč krog,
 Pa vidi marsikaj, in mnogo skusi.
 Pred malo dnevi bili smo še gori
 Na terdem Nemškem — zdaj pa skoraj že
 V sredini tu slovenskega sveta.

Deželo ovo slišal dostikrat
 Sem hvaliti zarad divotnih krajev.
 A tud' Slovence slavijo kaj radi
 Kot miren, priprost, gostoljuben narod!
 Pa resen! kar doslej sem videl, skusil
 V tem kraji, vse je mnoge hvale vredno.
 Ljudje so dobroserčne duše skoz
 In skoz. Kakó prijazno nas povsodi
 Sprejemajo, kak' radovoljno nam
 In radodarno strežejo!

Pa saj
 Je tudi Juri, sluga moj, Slovenec,
 Kar pravil mi je večkrat že veselo.
 A, kako dobro serce je ta človek!
 V resnici, hvaliti ne morem dosti
 Bogá, da mi ga dal je. Na-nj se leže
 Zanesem, kakor sam na sebe. — Vdan,
 Marljiv in zvest, delaven kot bučela,
 Ima v najlepšem redu vedno vse.

Bolj menim brat da bratu veren biti
Ne bode v stanu, ko je Juri meni.

Oj kol'kokrat govoril je o mili
Prekrasni domovini svoji, káko
Ljudje so dobri tam, kak' lepo tam
Je bivati! In vselaj sem ga rad
Poslušal, kadar je začel iskreno
Opisovati vse krajeve one,
Po katerih je kot iskri fantalin
Z drugovi mladimi živino pasel;
Po katerih toliko je srečnih ur
Preživel s svojo Jelico ljubljeno!
Govoril je navdušeno takó
Besedica da vsaka, ki jo zinil,
Gorečo je ljubezen dihala
Do doma in do roda dragega.
In to je lepo! ker najdraži biser,
Najlepši kinč sercá je našega
Ljubezen zvesta domovini, rodu.

Al' jaz pa tudi Jurja svojega
Čislam in ljubim, ne kot ljubi in
Čislá gospod si slugo vernega;
Ljubezen moja bratovska je njemu.
Če vsi Slovenci taki so, ko moj
Je Juri, te gotovo narod ves
Slovenski spoštovanja vreden si

In hvale! — No, in kolikor doslej
 Opazovati bilo mi je moči,
 Prepoznal sem, da narod ta v resnici
 Iskrena ljubav do Bogá, do doma
 In do vladarja znači.

(Juri prinese vina.)

3. nastop.

Feldman. Juri.

Juri. Lejte ga no! kako rumeni, ko da bi bila
 jutranja zarja zlatih žarkov nasipala va-nj.

Feldm. Lepo je lepo, samo če tudi kaj velja.
 Postavi na mizo, pa ga poskusiva!

Juri. Hvala lepa, jaz ne bodem.

Feldm. O nikaar se ne brani, saj vem, da ti nij
 resnica.

Juri. Vi ste vse predobri, gospod!

Feldm. (sede) Daj, da ti natočim! (natoči njemu in
 sebi.)

Izpijva vsaki čašico na zdravje

In blagor vseh Slovencev! Saj sva zdaj

V Sloveniji, v taisti domovini

Predragi tvoji, katero tol'kokrat

Opisoval si mi, o kateri pravil

Si, kako lepa je, in kako krasna! —

Bog živi, blagoslovi narod ves

Slovenski! (pijeta.)

Juri.

Res je na Slovenskem smo

Kder dom je moj — al' bolj ko se mu bližam,
 Bolj tesno serce mi postaja, če
 Pomislim, da mi bode skoraj memo
 Očetovega praga iti, pa
 Ne bodem mogel, in ne bodem smel,
 Da stopim v očin dom, oh le za sam
 Edini le trenotek — vidim da
 Očeta dragega, preljubo mater,
 Premilo sestro svojo. Oh da vidim —
 Še enkrat vidim njo, ki bila je
 Izvir radosti in veselja rajskih
 Nekdanjih mojih dni! —

Feldman.

Smiluješ se mi.

Pa daj, povej! kde je tvoj dom?

Al' morda

Kde tukaj blizi?

Juri.

Od velike ceste,

Na strani le za dobri uri dve.

Feldman.

To je v resnici težko.

Juri.

Oh gospod!
Predragi moj gospod!

Feldman.

Govori Juri,
Povej mi, kaj želiš?

Juri.

Da bi vam smel
Razkriti misel, ki se mi ta hip
Rodila v glavi je!

Feldman.

Govori Juri,
Le razodeni jo, saj veš, da sem
Ti vedno dober bil —
(ga pazljivo ogleduje)

Al' dvomiš, Juri?

Juri.

Ne upam si.

Feldman.

Ne upaš si? kaj, da
Ne upaš si? Pri meni si ne upaš?!
Pa zdi se mi, težave da ne bo,
Vganoti misel tvojo — kaj?

Juri.

Oh moj

Gospod!

Feldman.

Saj te razumem, le odkrito
Povedi mi! Kaj ne, domov bi rad?

Juri.

Oprostite gospod!

Feldman.

Ti nijmam česa:
Prirodna célo ta je želja tvoja!
Da blizi doma svojega sem jaz
Takó ko ti, i mene vleklo tja
Bi k njemu.

Juri.

Dovolili bi tedaj?

Feldman.

Ne bi premišljeval si dolgo — menim
Pri tebi, ki poznam te vernega
Slovenca.

Juri.

Koli dobrega sereá
 Ste Vi, gospod preblagi moj! — Poglejte!
 Med tem, ko boste Vi po vel'ki cesti
 Jo mahali tja do Ljubljane bele,
 Bi lahko skočil jaz na očin dom;
 Ob solnčnem pa zahodu z vami vred
 V Ljubljani bil . . .

Feldman.

Daj svojo roko mi,
 Da bodeš mož-beseda, da se verneš
 O pravem časi — druga ne zahtevam.

Juri.

Resnično kot mi Bog pomagaj sam!
 (si sežeta v roke.)

Feldman.

Kedaj pa meniš že oditi? Menda
 Nocoj že, ne?

Juri.

Zarano jutre, prosim,
 Odrinol s pervim svitom bi.

Feldman.

Že prav!

Te pa nocoj lepó priredi vse,
Nemudoma da jutre lahko pojdeš.

Juri.

Vse bodem. Lahko noč! preserčna hvala,
Gospod! da ste mi dovolili.

Feldman.

Ne vidiva se pred odhodom več?

Juri.

Ne dramil bi vas tako rano rad.

Feldman.

Je tudi dobro. Srečno hodi, in
Pozdravi mi doma prav lepo vse!
(odide v stransko sobo.)

Juri (za njim).

Hvala,

Preserčna hvala vam!

4. nastop.

Juri (sam, ves navdušen).

Raduj se, Juri, in popevaj!
Saj kmalu pride srečni hip,

Kò očeta, mater, sestro milo,
 Ko gledal boš neveste kip!
 Ko te sprejel bo rojstva dragi kraj,
 Domovja tvoj'ga mirnotihi raj.

(hodi sem pa tja in začne popevati, obernen proti savinskim planinam).

„Tam za goro zvezda sveti,
 Oj kak' jasno se blišči!
 Sveti zvezda, daj upreti
 V tebe vsako noč oči.
 Ti spominjaš me tak' milo,
 Kaj za goro svetlo je,
 Kaj za goro je svetilo,
 Kaj glasilo milo se.“ i. t. d.

Juri. Oh kako mi poskakuje sercé!
 (Feldman pride naglo nazaj.)

5. nastop.

Juri. Feldman.

Feldm. Čuješ Juri! pa v vojaški opravi ne bodeš hodil?

Juri. To je da ne. O bom si že priskerbel drugo oblačilo — kmečko —

Feldm. Utegnolo bi ti sitnobe pripravljati, ko bi kot vojak po stranskih potih hodil.

Juri. Oj to sem že vse preračunil. Z Bogom ostanite! (odide.)

6. nastop.

Feldman (sam).

Le pojdi, pojdi, kamor serca sila
 Te vleče! Vem, oj dobro vem, kakó
 Je meni bilo, ko sem zadnjikrat
 Od svojih ljubih ločiti se moral.
 Pač gerdo, terdoserčno bilo bi,
 Ko bi mu bil odrekel zdaj, ko je
 Že tako blizi doma svojega.
 Naj gre, naj hodi z Bogom. Da se pa
 O pravem času vernol bo, o tem
 Ne dvomim — tega terdno sem prepričan.
 (odide v spalnico.)

Drugi prizor.

Pot blizi Jurjevega doma.
 (Godi se v jutru zarano.)

1. nastop.

Jelica in Urška (se srečate).

Urška.

Oj Jela moja! dobro jutro ti
 Bog daj! od kod že prideš danes?

Jelica.

Bila

Pri sveti meši sem, ker sopraznik
Je danes in doma posebne sile
Zdaj ravno nujmamo. Od kod pa ti
Si prišla? Jej, kak' dolgo nisve več
Že bile skupaj!

Uršika.

Bil je včeraj teden,
Kar zadnjikrat sve govorile.

Jelica.

Oh, da

Bi znala ti, kak' težko mi leži
Na serci!

Uršika.

Saj verjamem rada ti,
Preljuba Jelica! — So bili starši
Zarad ženitve v gradu z našimi?

Jelica.

Se ve, da bili so. Jaz branila
Sem se, kar koli bilo mi je moči;
Al' niso dosti marali za moje
Grenite solze, ni za prošnje serčne.
Oh Juri — Juri moj!

Uršika.

Veš, za župana
Ti težka je: ko ne bi bali se
Takó zelo za sina svojega
Ne silili bi burno tak' z ženitvo.

Jelica.

Oh nemoj Uršika! jaz se ne morem,
Ne morem Jurju izneveriti!

Uršika.

Saj vem. Le upajve, da se oberne
Na boljše stvar. Poslušaj me, že zdeva
Se mi, da nama lepše náde žarek
Migljá že sladko in vabljivo. Lej!
Predvčeraj že so odpeljali v Celje
K novačenji se fantje naši.

Jelica.

Jeli,
Da bil županov tudi ž njimi je?

Uršika.

Se ve, da je. In meni vse se zdi,
Da vse stopinje in vse mazarije
Očetove bodó zastonj, ker zdaj
Ti neki sila, sila trebajo
Vojakov.

Jelica.

Ko bi smela, skoraj bi
Bogá prosila . . .

Uršika.

Upaj, upajve
Obedve moja dragica! . . . Ostani
Mi z Bogom! Hitro ko kaj več izvem,
Ti bodem poročila.

Jelica.

Bodi zdrava!
Pa še povedala mi nijsi, kde
Si bila?

Uršika.

Kovačici sem nosila
Botrinje nekaj malo! . . . zdravo Jela!
(odidete na nasprotni strani. Za malo časa nastopi Juri
odzadja v fantovski obleki.)

2. nastop.

Juri.

Oh káko pôle kri po žilah mi!
Nekoliko tisoč korakov še,
In stal na pragi bodem drage hiše

Očetove . . . objemal bodem . . . oj!
 Živenja svoj'ga angela!
 (gleda na one stran, kamor je odšla Uršika.)

Kdo je?

Kdo hodi tam? Al' nij to Jelica? —
 O nij, to ona nij . . . celó drugačen
 Je njenin hod: ponosen, ko da znala
 Bi, da deklet savinjskih vseh kraljica
 Je ona sama in najlepši biser. —
 Pa kaj mudim se, ko mi treba je
 Hiteti . . .

(Naglo odide na ono stran, kamor je Jelica odstopila.)

Tretji prizor.

Kerčmarska soba v bližnji vasi od doma Jurjevega.

I. nastop.

Tomaž in Šimon (sedita pri poliču vina).

Tom. Ne vem, kaj bi počel; res, da bi že zelo rad svojega Toneta zopet videl.

Šim. Ej pa pojdi v Ljubljano, če se že nikakor drugače denarja iznebiti ne moreš. (vstane pa grek oknu.) Ha, tam le pa Boštjan prihaja!

Tom. (se vzdigne.) Kdo? Boštjan? (gre tudi k oknu.)

Šim. Da resen, Boštjan je!

Tom. (zakliče skoz okno) Hej, Boštjane! kam to
naglo? Hodi sem gori, tukaj je dobro bivati!

Boštj. (od zvonaj) Ravno tebe iščem . . . pridem!

Šim. (na stran) Ta je prava, to mi je po volji, da
pride, barem še bode šel kak' poliček.

(Boštjan vstopi.)

2. nastop.

Prešnja. Boštjan.

Tom. Zdravo brate! (mu poda roko.)

Boštj. Zdravstvujta! (proti Tomažu) Ravno prav
da sem te tako hitro dobil; govoril bi rad
nekaj s teboj.

Šim. (prinese med tem še jedno čašo, pa poje):

Sloven'c Slovenca vabi,

Če se ti pit' ne gabi,

Le pridi sinkaj k nam

Boš dobre volje z nam'!

la-la la-la la-la — ja!

Kaj ne, da prinesem drugega? (izprazne poliček.)

Tom. Da, le prinesi! Boštjan, sediva!

(sedeta. Šimon odide.)

3. nastop.

Tomaž. Boštjan.

Boštj. Ne smem se dolgo muditi.*Tom.* Kaj mi bodeš tedaj povedal?*Boštj.* Danes v jutru zarano govoril sem z županom. Rekel mi je, da naš polk potuje danes iz Celja v Ljubljano, pa da bode jutre tamkaj počival. Veš pa kako ljubim svojega Jurja; zelo rad bi govoril ž njim. Jeli, tudi ti želiš videti svojega Toneta? Kaj, ko bi se midva napravila v Ljubljano, da tam objameva svoja sinova?*Tom.* Ej čuk! kakor iz mojega gerla. Ravno sva tudi s Šimonom duhtala o tej zadevi. (Šimon prinese vina) Jaz sem čisto tvojih mislij, Boštjan!**4. nastop.**

Prejšnja. Šimon.

Šim. (smeje se) Jaz tudi ves vajinega mnenja.

Nata! (poje):

Pijmo ga, pijmo,

Dokler živimo,

Saj ne dobimo

Kaplje ga tam!

Vince rumeno,

Čisto in sladko,
Teče nam gladko,
Pijmo ga le!
Pijmo ga pijmo . . . hajlilililaja!

Nata! pijmo ga na zdravje naše, pa na srečen pot! (terknovši pijó.)

Tom. (Boštjanu) Kedaj pa misliš, da bi se spravila na pot?

Boštj. Čem preje, tem bolje . . . jaz bi že v Ljubljani rad bil!

Tom. Bodem pa jaz koj voz pa konje pripravil.

Šim. Nikar prenašlo! Hočemo še prej par poličkov izprazniti.

Tom. Daj, prinesi še šentjanževca!
(Šimon vzame polič in gre.)

5. nastop.

Tomaž. Boštjan.

Tom. Jaz že v mislih pritiskam svojega Toneta na očetovsko serce.

Boštj. Nikoli bi ne bil verjel, da mi je Juri tako hudo k serci prirastel, kakor to danes čutim.

Tom. Hitro po kosilu toraj odrineva?

Boštj. Ej ne po kosilu, kar ročno pojdiva! Nijsem sicer doma nič povedal, da mislim v Ljubljano, pa nič ne de, ženske tudi nij, da bi morale vse vedeti. (Šimon pride.)

G. nastop.

Prejšnja. Šimon.

Šim. (polič v roki) To vam je kapljica! V celi županiji mu nij para!

Tom. Brez dvombe.

Šim. (Čaše nalivši poje):

Vinček ljubljeni,

Kak' si čerleni,

Pit ga poj, pit ga poj,

Bratec moj!

Boštj. Terknimo toraj še enkrat; nama se mudi!

Šim. Kam neki?

Boštj. Kam drugam, kakor v Ljubljano!

Šim. Pa si še le prišel!

Tom. Morava, če hočeva še danes gledati Ljubljano. (terkuovši pijó.)

Šim. (ponosno.) Kaj ne, da to so drage kapljice!

Boštj. Nij preslabo! (vstane) Tomaž hodi, pojdiva!

Šim. Čakaj vendar! (vsi trije se vzdignejo izza mize, Šimon čaše naliva.)

Tom. Na srečen pot! Bog nas živi!

Boštj. Zdravstvuj! dokler se zopet vidimo.

Šim. Kam se vama vendar šmenca mudi!

Tom. Res treba, da se podvizava, solnce že skoraj na poldne stoji.

Boštj. Predolgo se mudiva! (gre.)

Šim. Čakajta vendar, da vsaj to izpijemo!
(izprazne polič — pijó).

Tom. Tak' pa z Bogom! kadar iz Ljubljane prideva, ti plativa!

Boštj. Zdrav ostani! (odideta).

7. nastop.

Šimon (sam).

Bog vaji odnesi, nesterpljivca otročja! Res slabí časi to, ko že malo da ne, kerčmar gostom plačevati mora. A pri tem naj bi pa človek še dobro izhajal!? . . . Pa vendar je v naši vasi, skoraj da več kerčem. nego drugih hiš. Sam hudir si ga vedi! Meni se močno zdi, da vse na svetu že narobe gre!

(odstopi).

Drugo dejanje.

Pervi prizor.

Lepa ledinica, v odzadji saden vert, v sredi košata lipa,
krog lipe klop iz celine.

1. nastop.

Jelica.

(Sedi pod lipo z jerbaščekom na krilu in poje milo)

Pridi, pridi Juri mili,
Potolaži serce mi:
Braniti se divji sili,
Več mi zdaj mogoče ni.

Če ne prideš razpoknilo
V vroči mi ljubezni bo —
Oj prinesi mu hladilo,
Ki te ljubi tak' gorkó.

Leta mi tekó in dnovi,
Brez veselja zmir živim,

V bližnji dok ne bom njegovi,
Ki ga vedno si želim.

(vstane in lahko stopi iz verta z jerbaščekom v roki.)

Oh vselaj, kadar tukaj sem v tem vertu
Otožno mi postaja serce! Žali
Spomin nekdanje sreče seka mu
Kervave rane . . . tam pri tisti dragi,
Predragi lepi, tam le zrela sem
Mu zadnjikrat v oko prijaznomilo,
Sloneča na njegovih persih! Serce
Mu je tak' burno plulo . . . bilo je
Za me . . . Oh kako britka bila je
Ločitve ura! Čista solza, kot
Sreberna rosa, lesketala je
V očesu mu, poljubil me, iztergal
Se mi iz rok in . . . 'zginol!

Žalostni,
Otožni razpokniti mi je h'telo
Sercé . . . oh sedem dolgih, dolgih let
Minolo je, prav sedem večnostij
Za me, kar videla ga nijsem več —

(v vertu nekaj zašumi, Jelica se plašna ozre nazaj.)

Oh kaj je to? Kdo sluša tožbe skrivne
Sercá bolečega? Kdo pride?

(Juri vstopi.)

2. nastop.

Juri. Jelica.

Jelica. (vsklikne) Juri!*Juri.* (vsklikne) Ah Jelica!

(si zletita v naročje, in precej dolgo tiho molčita.)

ah moja Jelica!

Kolika radost, da po tako dolgi,
Ločitvi grenki spet te vidim!

(jo milo gleda.)

Jelica.

Juri!

Ne vem, al' sanjam, al' bedim? Al' si
Resnično ti, moj Juri? ali tvoj
Le duh, al' moti me prikazen zlobna?
(ga neverjetno gleda, in si mane oči.)*Juri.*

Kaj Jelica ne verješ, da sem jaz?

(jo znova objame.)

*Jelica.*Nebesa sama so spustila te
V trenotki ovem doli, Juri moj!

Juri.

Kakó imaš se, Jela draga? Si
Pač bila zdrava celi čas, odkar
Se nijsva videla? Si vedno me
Ljubila zvesto? Al' me ljubiš še?

Jelica.

Oh Juri! (se ga oklene.)

Juri.

O saj vem, da me še vedno,
Še vedno ljubi serce tvoje, ko
Me ljubilo je nekdam!

Jelica.

Jeli da
Me zdaj ne bodeš več zapuščal? Ne!
Pri meni vedno boš ostal, in jaz
Pri tebi bodem vedno.

Juri (izdihne).

Da bi smel!
Da mogel bi! . . . Al' malo ur, in spet
Te moram zapustiti, moram spet
Od tebe bežati naprej, naprej,
Kder ljuti boj razsaja in divja!

Jelica.

Kaj praviš, Juri? Še le da si prišel,
Pa zopet že me hočeš zapustiti?
Nikar! nikar! najdraži moj jedinko,
Jaz ne pustim te več od sebe zdaj!
(se ga oklene.)

Juri.

Oj moram! s tem le solncem tudi jaz
Te zapustiti moram . . . prišel sem,
Le da te vidim, draga, da očeta,
Da vidim mater, sestro svojo, prej
Ko v divji boj podamo se!

Jelica.

Oh Juri!

Nikar, nikar me ne zapuščaj, oh
Nikar ne tergaj serca mi!

Juri.

Vtolaži

Se duša moja, ako nama Bog
Da srečo, vidiva se skoraj spet.
Potem pa se ne bova več ločila!

Jelica.

Jaz žalosti umrem.

(mu nasloni glavo na persa.)

Juri.

Povej mi Jela,
Kakó je mojim star'šem? So doma?
So zdravi?

Jelica (žalostna).

Zdravi so, pa tud' doma
So menda.

Juri.

Draga Jelica! lepó
Te prosim, daj, pozvedi in na moj
Prihod pripravi jih. Jaz pridem malo
Pozneje za teboj.

Jelica.

Pa pojdem. (se objameta)

Juri.

Urna,
Le urna bodi, meni se mudi!
Zdravstvuj ta čas!

Jelica.

(vzeme jerbašček, grede reče)

Hitela bodem. Kmalu
Za ménoj pridi! (odide.)

3. nastop.

Juri (sam).

Blago, dobro serce!

Kak' zvesta mi ostala je, kakó
 Me ljubi, močno ljubi! Ali saj
 Tud' jaz njo ljubim, ko življenje svoje.
 Oh daj mi, mili Bože! skoraj, skoraj
 Pričakati že dneva srečnega,
 Ko bodem reči mogel: draga Jela,
 Preljuba žena moja —

(se zamisli, čez malo časa zapoje)

„Tak' je sladka, tak' je mila,
 Kot bi rož'ce dihala,
 Krasna kakor da b' se bila
 V rajski rosi kopala.“

„Kakor sneg so nje rožice,
 Ki v planini se blišči,
 Kakor zarja njeno lice,
 Ko se v zoru rumeni.“ i. t. d.

Ali vendar

Proč sanjarije! Juri, zdaj si spet
 V premilem kraji rojstva, v zibeli
 Detinstva srečnega, ki vse prenašlo
 Minolo je! Oj rajski dnevi, ko
 Pod lipo tam igrali srečni smo,

Kder pervokrat jej pravil sem, sercé
 Da moje le za njo gori . . . ko tam
 Pod unim jagnjetom veselo smo
 Se zibali, ko v tihem gaji tam
 Živinco lepo pasli smo radostno,
 Veselo popevaje! Vse spominja
 Me srečne mládosti, in blažena
 Se čuvstva v serci mi rodé! —

Oj káko —

Je naglo minol ta prelepi čas!
 Takó vse mine, tu na svetu tem
 Obstanka nij! . . . Al' za-me slednji je
 Trenotek toli drag, in jaz se tu
 Mudim! Gotovo že opravila
 Je Jelica in slóobodno sedaj
 V očetov stopim srečni dom . . .

Košata,

Predraga lipa mi, ti mirnotihi
 Preljubi gajič moj, potoček ti
 Čarobno šumljajoči, z Bogom dokler
 Ne vernem spet se k vam!

(odide).

Drugi prizor.

Kmečka soba na Jurjevem domu. Na mizi jerbas sadja, nekoliko jerbaščekov poleg.

1. nastop.

Katra.

(pride, gre k mizi in začne sadje odbirati)

To leto nam je Bog obilo sadja
 Podèlil, moramo ga toraj skerbno
 Pospravljati. Prav dobro je po zimi
 Če 'ma v večerih dolgih človek kaj
 Družini dájati, med delom da
 Hitreje čas poteče. Bog si ve,
 Kakó pa spet na leto bode kaj:
 Zgodilo, lahko bi se, sadje da
 Ničesa nam ne obrodi, tedaj
 Je tudi dobro, ako človek malko
 Si za naprej skerbi.

(Nežika priskaklja.)

2. nastop.

Katra. Nežika.

Katra.

Kde si že spet
 Mudila se, poredni škratec ti?

Mož - beseda.

Nikoli nij te tu, da bi mi kaj Pomagala!

Než. Ej, pri sosedovi Jelici sem bila. Rekla je, da pride kmalu za menoj, da vam ima nekaj važnega povedati.

(gre tudi k mizi, pa začne odbirati.)

Katra. No kaj bode neki že zopet.

Než. Ne vem, meni ni hotela nič razodeti. Zdela se mi je vsa spremenjena, in sladko se je smejala, če ravno je imela oči nekoliko zajokane. Menim, da kmalu pride. Močno sem radovedna, kaj ima.

(Jelica vstopi.)

3. nastop.

Prešnji. Jelica.

Jelica. Bog daj srečo, mati!

(gre tudi k mizi)

Kat. Bog, daj Bog!

Než. Vidite, jaz sem rekla, da pride skoraj.

Kat. No Jelica, kaj mi bodeš povedala kaj novega?

Jel. Oj veliko vam imam, pa zelo važnega.

Kat. Močno sem radovedna, povedi berzo!

Jel. Ste li že kaj slišali, da je naš domač polk danes na potu iz Celja proti Ljubljani?

Kat. To je tisti, v katerem naš Juri služi?

Než. In vaš Andrej tudi, saj je pisal Juri, da vkupaj služita.

Jel. Da, da! naš slovenski polk.

Kat. Danes, praviš, da potuje proti Ljubljani?

Než. Oh mamka, pojdimo v Ljubljano!

Jel. Kde so pa oča Boštjan?

Kat. Koj po zajuterku je odišel v sosedno vas k svaku.

Než. K stricu Tomažu?

Jel. Hm . . . ali se skoraj vernejo?

Kat. Menim, da kmalu pride, rekel je, da ima nekaj važnega govoriti z njim.

Jel. Jih toraj nij doma?

Kat. Nij . . . pa kaj bi mu rada?

Jel. Ej nič takega . . . Vedite, pa še nekaj —

Kat. No povej, le povej hitro!

Jel. Kaj ne, da je Juri v svojem poslednjem listu pisal, kako rad bi že svoj rojstni kraj spet videl?

Kat. Res je, pa . . .

Jel. Kaj, ko bi utegnil priti?

Kat. Kaj še — veš, da ga zdaj ne pustijo proč.

Jel. Zdaj, ko je tako blizu očetovega doma!

Kat. Dvomim . . . se ve, da bi rad, pa ne bodo mu dovolili; ob času hudih vojsk, kakor so zdaj, vojake ne odpuščajo tako lahko.

Jel. Pa bi le moglo biti. Vedite, naj vam povem.

Pobirala sem v našem vertu sadje, kar zagledam po poti ob potoku naglo sim proti vasi mladega človeka mahati, človeka, ki je ves podoben vašemu Jurju, njegova velikost, njegov hod . . . vse pač.

Kat. Motiš se . . . nekdo pride!

Neš. Kdo je neki? (skoči k vratom.)

Jel. Ne motim se, gotovo ne, mati! . . . Juri bode! (Juri vstopi).

4. nastop.

Prešnje. Juri.

Kat.

Za božjo voljo, Juri!

(si zletita v narečje.)

Nežika

(ga prime za roko).

Juri moj!

Juri.

Preljuba moja mati! kako hvalim

Bogá, da mi je dal vas videti!

In tebe sestrica predraga moja.

(poljubi Nežiko.)

Katra.

Ne vem, al' je resnica, al' so sanje?

Od kod mi pride nenadjano to

Veselje, da te zopet vidim sin
Edini moj, ljubljenec moj'ga serca!
(Ga zopet objame.)

Juri.

Al' kde imate pa očeta, mati?
Jih morda nij doma?

Katra.

K Tomažu stricu
Je šel . . . pa mora priti vsaki čas.

Juri.

(zagleda Jelico, ki je med tem vzadi stala.)

Oj Jelica! soseda mlada moja!
Tud' tebe vidim spet, po tako dolgi
Ločitvi! Zdrava tisočkrat serčno
Pozdravljena mi bodi! (ji poda roko).

Jelica.

Tudi ti,
Preljubi Juri moj! Me veseli
Iz vsega serca, da te zopet vidim!

Katra.

Lej, Jelica te videla je že
Iz verta, ko si za potokom šel
Sim proti vasi.

Juri.

Pa si me poznala?

Jelica.

Na prvi hip . . . in ročno sem hitela
Sim k materi povedat jim, da prišel
Si ti, pa niso mi verjeli!

Katra.

Kdo
Bi mogel si kaj takega nadjati!

Juri.

(poboža Jelico).

Predobro serce! . . . kak' ste pa pri vas
Še kaj? Ste zdravi in veseli vsi?

Jelica.

Še, hvala Bogu! še.

Juri.

Kakó pa vi
Kaj mamka? So li oča zdravi? Al'
Si Nežika, kaj pridna?

Nežika.

Kova pa,

Ko pridna!

Katra.

Živa je ko živo srebro.

Juri (Jelici).

Al' bodeš poročila kaj Andreju?

Jelica.

Oh kaj mu hočem jaz sirota! — Pa
Zakaj ga nijsi seboj ti pripeljal?

Juri.

To nij mogoče bilo, draga Jela!
Še tega on ne ve, kod hodim jaz.

Jelica.

Oh ti! ne vem, kakó bi rekla ti —
Odišel si domu, pa sosedu,
Prijatlju svojemu povedal nijsi?

Juri.

Odhod moj bil je delo srečnega
Trenotka.

Jelica.

Grem domov, da starišem
Novice sporočim veselo. (gre.)

Juri

(gleda za njo).

Nesi

Pozdrav jim serčen moj.

Katra.

Ostani Jela

Mi zdrava! Reci materi, naj k nam

Kaj pridejo!

Nežika.

Jaz, mati! pojdem pa,

Nekol'ko z Jelico!

Katra.

Le pojdi, pa

Gredoč pogledi, če že oča kod

Ne pridejo.

(Nežika pa Jelica odidete.)

5. nastop.*Katra. Juri.**Katra.*

Oh kak' me veseli

Neizrekljivo, da te vidim spet

Predragi sinko moj, preljubi Juri!

(ga objame.)

Nikakor pač te danes ne bi bila

Pričakovala. Oh kakó se bode
Te oča veselil, ko pride in
Doma te najde!

(pospravi z mize jerbasa v kraj.)

Juri.

Žali Bog, da le
Za táko kratek čas mi dano je
Pri vas ostati!

Katra.

Kaj bi kratek čas!
Saj danes menda še ne greš nazaj?

Juri.

Da ljuba mati! prej ko solnce se
Za goro skrije, moram tudi jaz
Vas zapustiti.

Katra.

Kar ne šali, Juri!

Juri.

Nikakor ne! Resnica je, da moram.
In vendar Bogu se ne morem dosti
Zahvaliti, da mi je dal sim priti
V očetov dom, če ravno le za kratek,
Za mali časek le.

Katra.

Daj, sedi Juri!
Saj vem, da truden si od pota.

Juri.

Nič

Posebno. (sedeta.)

Katra.

Káko ti je bilo tē
Mogoče priti? Čúdim se, da so
Ti dovolili.

(Nežika priskaklja.)

6. nastop.

Prejšnja. Nežika.

Juri.

Al' gredó že oča?

Nežika.

Se nij od njih ni duha, niti sluha.

Katra.

Čudnó je to, da danes tako dolgo
Mudi se mi, to sicer nij njegova
Navada,

Juri.

Bodo vendar skoraj prišli?

Katra.

Trenotek vsak ga pričakujem — ko
Bi vedel, da si ti doma, oj te
Bi na perotih sim priletel!

Nežika.

(sede k Jurju.)

Jeli,

Da zdaj ne pojdeš več nazaj?

Juri.

Aj moram,

Preblago serčice ti moje!

(jo poboža.)

Katra.

Tedaj

Resnično misliš koj še danes spet
Nazaj?

Juri.

No veste, da ne šalim z vami!

Katra.

Kakó je vendar to, da prideš le
Za tako kratek čas? povej mi vendar!

Juri.

Da mi nij Bog dal toli dobrega
Gospoda, bi ne bival zdaj le tu
Pri vas.

Katra.

Al' morebiti si služabnik
Pri kakem častniku?

Juri.

Da, pri gospodu
Nezmerno dobroserčnem stotniku.

Katra.

Ne morem dosti se začuditi,
Da ti dovolil je tvoj stotnik to!

Juri.

Oh prosil sem ga tako milo, da
Nij mogel mi odreči, dobra duša.
Zvestobe moje je prepričan: dal
Sem mu besedo, da ko solnce zajde,
V Ljubljani bom gotovo spet pri njem.

Katra.

Na samo te besedo je odpustil?

Juri.

Da, na besedo samo!

Katra.

Bog mu plati,
Obilo sreče daj mu vselaj in
Povsodi!

Nežika.

Oj to mora serčnodober
Gospodek biti!

Juri.

Vidite tedaj,
Nikakor prelomiti da ne smem
Besede dane!

Katra.

Če je taka, te
Se ve, da ne.

Nežika.

Ne bote, mati! Jurju
Ponúdili ničesa? veste da
Je gladen, in še morda celo teš.

Katra.

Da resen! samega veselja sem
Pozábila . . .

(vstane in vzeme iz omare kruha pa vina, pa ga postavi na mizo.)

Na tega le tačas
Posluži se. Ti Nežika pa pojdi,
Da urno, urno kaj pripravive.
Boš Juri, malko sam počakal;
Saj mora vendar oča skoraj priti!
(Katra pa Nežika odidete.)

7. nastop.

Juri (sam).

Oj káko sladko pač v očetovi
Je hiši, blizi mame drage, pri
Očetu ljubem, pa pri sestri mili!
Al' ove rajske sreče človek ne
Pozná, doklér jo vživa vsaki dan;
Al' ko odnesé te nemili čas,
Osoda terda proč odterga te
Od zibeli detinske, pa od praga
Predragega — nevsmiljeno se goniš
Po burnem vihru svetskega življenja,
Ki peha in preganja reveža
Nemilo te . . . tedaj si želel bodeš
Nazaj v očeta mirnotihi dom,

In dal bi polovico večnosti
 Le za trenutkov srečnih majheno
 Število . . .

Toraj hvala tebi Bog
 Nebeški, da si dal mi zopet enkrat
 Pod streho priti mojega očeta!
 So mati zdravi in veseli, sestra
 Je rádostna in berhka, oča tudi
 So zdravi . . . oh, in ona, draga mi,
 Predraga Jelica, me ljubi zmiraj
 Še zvesto in iz serca verno, kakor
 Me nekđaj je ljubila, ko še vkup
 Sva čede pasla. Daj mi mili Bog!
 Ohrani ljubav najno tudi še
 V prihodnje dni, in če je tvoja volja,
 Če si odločil nama srečno kdaj
 Živeti vkupaj . . . daj, oh daj, da kmalu
 Se vernem na prijazni dom pazaj. —

Al' stoj! trenotek ovi lahko bolje
 Porabim . . . hitro, hitro k Jelici!
 Doklér se oča vernejo, sem spet
 Že lahko tu . . . (naglo odide.)

Tretje dejanje.

Pervi prizor.

Vert.

I. nastop.

Jelica.

Zdaj prišel je. Kar vedno sem želela,
Se dogodilo je. Pa vendar nijsem,
Oh nijsem srečna. Ne, še bolj sem zdaj
Nesrečna! Mi željâ spolnitev nij
Mirú donesla.

• Juri! oh da nijsi,
Da nijsi prišel; sama bi terpela,
Terpela voljno bi, mené da srečen
Je on, ki za-nj terpim.

Al' naj bi mu
Povedala? Ne, nočem ne, da serci
Bi kervavele dve, ko jedno v mukah
Umira že. Pa vendar samo v njem
Pomoč mogoča je . . . oh joj . . .
(se zverne na klop pod lipo. Juri se prikaže.)

Umrem

Notranje bolečine. K njemu naj
 Bi šla? Ne smem, bi spoznal tugo mojo. —
 (Juri stopi pred njo.)

2. nastop.

Jelica. Juri.

Juri.

Oj Jelica!

Jelica. (vstane.)

Kaj delaš Juri tu?

Juri.

„Ne smem, bi spoznal tugo mojo“ . . . Jela,
 Edina moja! kaj pomeni tožba
 Letá, ki slišal sem jo 'z tvojih ust?

Jelica.

Kakó zdaj prideš sim? Kaj delaš tu?

Juri.

Kar ravno stopiti sem hotel k vam,
 Da se pri tebi poslovim, da te
 Pritisnem na ljubeče serce še
 (tjo objame)

Enkrát, predén se zopet ločiva.

Mož - beseda.

Jelica.

Oh Juri, Juri moj!

Juri.

Kaj, Jelica!

Si žalostna?

Jelica.

Še nij domov očeta?

Juri.

Še zdaj jih nij, Bog ve, kaj delajo!

Jelica.

Sva sama tukaj?

Juri.

Sama, serce moje!

Pa kaj ti je, predraga Jelica?
Da nekaj skrivno te teži, to vidim.
Povej mi, kaj ti tlači serce blago?

Jelica.

Te meniš resen skoraj spet oditi?

Juri.

Da! veš, da moram!

Jelica.

Juri, Juri moj!

Oh bolje, bolje bilo bi za me,
 Da nijsi prišel, nego samo za
 Ta kratek čas! Mi serčno hrepenenje,
 Ki tiho tlelo je, kakór v pepeli
 Zakrita iskra, s svojim si prihodom
 Razburil v silen plamen, ki me bo
 Pokončal . . . oh dozdeva se mi, da
 Na zemlji tu ne bom nikoli več
 V okó prijazno tvoje zrela. —

Juri.

Jela!

Vtolaži moja mila se; če nama
 Je Bog odločil vživati kedaj
 V ljubezni sladki rajskih dni, gotovo
 Bo kmalu prišel srečen tisti čas!

Jelica.

Za me nikoli!

Juri.

Bog pomaga nama,
 Vtolaži, le vtolaži se!

Jelica

(na serci mu sloneča).

Moj Juri!

Zdaj zadnjikrat na serci ti slonim.

Juri.

Ne bo, ne bo! Bog nama poslal bode
Milejih, lepših dni.

Jelica.

Za mene težko!

O da ti smem povedati, moj Juri!

Juri (skerbno).

Oh kaj ti je, predraga Jela moja?
Jaz ne razumem te.

Jelica.

Oj saj je bolje,
Da ne razumeš me . . . Ti bodeš spet
Odišel, bodeš srečno živel v mnenji
Da ljubi zvesto Jela te, ki te
Ljubiti pač ne bo nikol' nehala,
Ki bode pa med tem posiljena
Pristudjenemu možu v kačjem mu
Naročji 'zdihovala!

(se razsolzi.)

Juri (naglo).

Kaj? Kaj praviš?
Prederznil bi se kdo mi te odvzeti?

Jelica.

Da! jastreb golobico bo golobu
Iztergal in odnesel.

Juri.

Jelica,
Ne šali se!

Jelica.

Oj da bi šala bila!

Juri.

Povedi, Jelica! mi berzo, kdo
Usoja se najdraže mi na svetu
Iztergati iz mojih rok?

Jelica.

Oh mili
Moj Juri, več imenoval ne boš
Me svojo.

(ga derži).

Juri (se jej izterga).

Jela, v meni kerv kipi —
Povej mi ga, da vgonobim zločinca!

Jelica.

Zastonj, zastonj!

Juri.

Kaj praviš? Ova pest
Razruši, če je treba vse gorate
Planine ti savinjske. Imenuj
Nesrečneža!

Jelica.

Prepozno je, prepozno . . .
Že bili oča so z županom . . .

Juri (naglo).

Kaj?
Županov bi capin mi te odvzel!

Jelica.

Oh . . . silili so v me; ko pa le nijsem
Nikakor privolila, šli brez mene
K odvetniku so sami. Že v nedeljo
Oklicati bi naji 'meli v prvo . . .
(mu pade v naročje. Nežika se vzadi prikaže.)

Juri (se ji izvije).

Le stoj! neyrednež, jaz preženem ti
Hudobne želje! (odleti.)

Jelica.

Juri stoj! Nikar
Ne hodi Juri, vse zastonj —
(hiti za njim).

3. nastop.

Nežika (stopi naprej; sama).

Pravijo mi, da sem prebrisane glavice, pa kaj ta
dva med seboj imata, mi nij nikakor moč'
razvozljati. Zdaj se smehljata in gledata
ljubeznivo, ko miši v moki, zdaj se polju-
bujeta, kmalu se zopet jočeta in žalostita,
izdihujeta in stokata, posebno pa ona. Jaz
ne vem, kaj bi rekla, kako bi imenovala
njuno vedenje? Moram vendar poprašati
mamo (urno odide).

(Juri pride nazaj, Miha ž njim.)

4. nastop.

Juri. Miha.

Miha. Ja veš, preljubi moj Juri, to ti je tako
le: Jaz sem vedel, da sta se ti in Jelica rada

imela, še predno si odišel v vojake, in meni je bilo to čisto po volji, ker vidva sta po moji misli, kakor ustvarjena drug za drugega.

Juri. Če ste takih mislij, kako ste jo pa potem tako zelo siliti mogli?

Miha. Le poslušaj, pa boš rekel, da sem pravo imel. Lej, ti si vojak, ki gre na vojsko. Zdaj mi pa povej: kde pa stoji zapisano, da boš prišel srečno nazaj?

Juri. Aj, aj, kam vi vse ne mislite?

Miha. Le čuj! Župan mi nij dal nikakor miru, dokler nijsem privolil. Meni nij veliko za njegovega tevžavstega Tevža, to je resen, ali mislil sem si: boljši ti je vrabič v roki, ko pa zajec v logu.

Juri. Kaj bote pa sedaj, ko sem jaz prišel?

Miha. O zdaj pa ne dobi ničče drugi Jelice, ko ti . . . zastopiš: če ostaneš doma.

Juri. Če ostaneš doma . . . veste da . . .

Miha (mu naglo seže v besedo.) Oj te bom pa kar skočil po Jelico, ona mi je že tako žalosti umreti hotela. (odide.)

5. nastop.

Juri (sam).

Sedaj pa veš: doma če češ ostati,
To je, besedo dano prelomiti,

Potem si lahko rešiš, blago ti
Najdraže na tej zemlji . . .

Oh moj Feldman!

Da znaš, velja da moja Jelico,
Brez dvombe dal bi mi doma ostati. —
Al' tega ne! besedo dal sem svojo
Da vernem se, to glasno sem prisegel!

(žalosten odstopi).

Drugi prizor.

Soba na Jurjevem domu.

1. nastop.

Katra.

Kaj nij Jurja tu? Šel je menda gledat za očetom.
(gre k mizi pa jo pokrije.) Moj Bog! vse je tako
revno in siromašno pri nas, da se malo da
ne pred lastnim sinom sramujem. No pa kaj
čemo, kadar bo on gospodar, si bode pa
boljših reči pripravil.

(Nežika priskaklja.)

2. nastop.

Katra. Nežika.

Než. Mati, veste, kde je Juri?*Kat.* Dalje od sosedovih gotovo nij — si ga videla?*Než.* Da videla sem ga, pa kaj mislite kde?*Kat.* Ej, beda — kde? Na dimniku gotovo ne!*Než.* Na, na, resen da! Pa s kom sem ga videla!

Haha! (se v pest smeji.)

Kat. Trapica, kaj norčiš?*Než.* Saj ne norčim . . . vam smem povedati?*Kat.* Pravega šmenca moraš imeti: no pa povej!*Než.* (stopi bliže k njej, pa bolj tiho in važno govori.)
Veste z Jelico je bil tam na sadnem vertu . . . pa sta se tako poljubovala! Juri se jej je vedno tergal iz rok, in nekam hotel, ona pa mu nij pustila, in milo se je jokala.*Kat.* Ti si pravi norček ti! Kaj je pa to kaj takega?*Než.* I no, nič nij, pa se mi le dopada!

(spet odleti.)

3. nastop.

Katra (sama).

Kakovi skratec vendar je to dete!

Le čakaj, kadar se bo tebi taka

Godila . . . O saj vem, da sta se že
 Poprej, ko nij še bil k vojakom vzet,
 Kaj rada videla, da sta si bila
 Iz serca dobra. No pa kaj si čemo!
 Jaz tudi nijsem boljša bila; srečna,
 Vsa srečna bila sem, če kolikaj le
 Z Boštjanom svojim sem pošepetati
 Zamogla. —

Oh, kakó, je vendar lep
 Ta čas življenja našega, ta čas
 Ljubezni perve, ljúbavi mladostne!
 Kadár mladenič pervokrat dekletu
 Na tihem pravi, da jo ljubi . . . ona
 Z veseljem tajnim sramožljivo mu
 Prikima, se na persa mu naslanja —

A Jelico imam jaz sama rada:
 Takó, da ne želim si boljše snehe,
 Kot ona je: tak' ljubeznivo dekle,
 Da v celi naši županiji jej
 Ne vem enake. Da pa tudi Jurju
 Udana je iz cele duše, sem
 Vselaj zapazila, kadár je prišla
 Popraševati, al' nam je Juri pisal.
 In ko jej pismo dala sem, in v njem
 Je brala, da preserčno jo pozdravlja,
 Razlila se je lahna rudečica
 Jej vselaj čezi režno lice in
 Na tihem je izdihuola globoko . . .

Tedáj le naj se ljubita in Bog
 Ju blagoslovi! (Juri pride.)

4. nastop.

Katra. Juri.

Juri.

Kaj počinjate,
 Preljuba mati?

Katra.

Kde si bil, moj Juri?

Juri.

Pogledal sem, al' oča že gredó —

Katra.

Pa ga še nij nikoder videti?

Juri.

Nikoder. Nič ne vem, kaj bo, če jih
 Ne bode skoraj že.

Katra.

Zeló me to
 Skerbi; tak' dolgo izostajati,

Doslej nij bil navajen, da poprej
 Povedal bi ne bil, zakaj in kam!

(Nežika pride, pa gre k Jurju, ter ga prime za roko.)

5. nastop.

Prejšnja. Nežika.

Katra.

Ti Nežika boš šla k Tomažu stricu
 Pogledat za očetom; zdaj jih že
 Predolgo nij.

Nežika.

Prav rada. Pojdem pa
 Koj hitro. (gre.)

Katra (za njoj).

Lepo mi pozdravi teto
 In strica, ateju pa reci, naj
 Le berzo, berzo pridejo domov:
 Da nek gospod jih čaka! Veš?

Le urno!

Nežika.

Za malo časa bodem zopet tu.

(Katra in Nežika odstopite.)

6. nastop.

Juri (sam, serdit).

Nesrečna mevža ti, pa ti bi snubil,
 Ti Jurjevo dobil bi Jelico!
 O da te vendar . . . ali kaj si hočem? —
 O mili Bog! tedaj še to jedino
 Veselje svoje moral bi 'zgubiti?
 Oh tega pač nij moč' mi preterpeti!
 Da znal bi, dobri Feldmann moj! kakó
 Mi je sedaj, gotovo vsmiljeno
 Bi serce tvoje se me vsmililo!
 (Katra prinese jedi.)

7. nastop.

Juri. Katra.

Kat. No Juri, zajmi nekoliko žlic!

Juri. Hvala, dobra mati!

Kat. (ga gleda.) Kaj ti je Juri? Zdiš se mi ves
 raztogoten.

Juri. Oj ne, res da se vam samo dozdeva.
 (sede, pa začne jesti.)

Kat. Bog blagoslovi! (gre k oknu.) To mi pa
 vendar nikakor ne gre v glavo, da Boštjan
 danes tako dolgo izostaja. Zdaj ne bode,
 ne dekleta, ne njega.

Juri. Če jih skoraj ne bode, posloviti se bodem

moral, da še očeta videl nijsem. Solnce se že hribom bliža.

Kat. Sam Bog ve, kaj se je prigodilo.

(Miha in Jelica prideta.)

S. nastop.

Prejšnja. Miha. Jelica.

Miha. Bog daj srečo pri pečenki.

Juri. Da se ne zadavim, mislite?

Miha. Tega ne, pa da ti kaka kost v goltanci ne obtiči.

Juri. Dajte očka, sedite sim le k meni, da ga bova nekoliko kapljic.

Miha. Misliš? No naj ti pa bo, zató kër si moj zet, jeli? (sede).

Jelica (govori med tem s Katro). Ali še nij očeta?

Kat. Nič ga še nij — jaz ne vem, kaj bi mislila?

Jelica. No, bodo pač vsak čas prišli. — Ljuba mamka! oh vi še gotovo ne veste, zakaj sva prišla z očetom?

Kat. Kaj pa, ko bi vendar le vedela?

Jelica. Jelite draga mati! da nij proti vaši volji, da ljubim jaz Jurja?

Kat. Saj vem, saj vem, Jelica! Iz serca drago mi je: pa tudi Boštjanu je ljubo. (ji podá roko, katero Jelica hvaležno na serce pritiska.)

Miha. No, ve janjčulji, ali ne greste k nama?

Kat. Pojdita pa vidva k nama, imata ravno tako daleč do naji, ko medve do vaji.

Juri. Stopite no sim, pa sedite!

Miha. Ti Katra tu le k meni, Jela pa k Jurju.

(Ženski sedete.)

Juri. Bog živi naj poprej vas očka in mati, potem pa mene in Jelico!

Katra. Bog živi! (pijejo).

Miha. Ti Katrinka, ali veš, zakaj jaz tu le sedim?

Kat. Kaj pa, menda zato, ker ne stojiš!

(Juri govori z Jelico.)

Miha. Bog vas živi vse vkup! Ali čujte, kaj vam povem. To je prva kupica, toto bom izpil, če je Božja volja — pa skrateljnova, da mi ne padé iz rok. Ali potem se ga pa ne dotaknem več, dokler nismo na čistem. Juri, ti že veš, kaj mislim. (izpije.)

Juri. No le pijte! drugo se bode že vdalo.

Miha. Ti Katra! poglej ta dva tam za mizoj, pa mi povej, če nįjsta drug za drugega, kakor dva golobčeka?

Kat. To ti jaz že dolgo vem, preljubi moj Mihalek!

Miha. Ali pa tudi veš: da je Jela že županovemu Tevžu zapisana?

Kat. Slišala sem nekaj zvoniti, pa verjela ti nisem tega nikoli, Miha! čuješ?

Miha. Če postavim županovega telca, pa tvojega

vojaka pod vatel, veš da mi nij veliko za unega komarja.

Juri. No, to bi jaz tudi mislil, da vzdignem unega petelina, če prideva na tehtnico.

Miha. O tem nij dvombe.

Kat. Kaj pa Jelica, ali si jo kaj prašal, če je pri volji, udati se županovemu?

Miha. A kaj še! Veš jaz ti nijsem tistih eden, ki mnogo prašajo — naa, to ne!

Kat. No hvala lepa, to bi midva drugače govorila, veš, ko bi jaz bila Jelica —

Miha. Čujte pa to, kar vam zdaj povem: Če ostaneš ti Juri za naprej doma, pa ne greš več nazaj v vojake, potem se pa imejta vidva, ti in Jelica, kljubu vsem listom in besedam županovim.

Kat. Bolj pametne še menda nijsi izustil, kar živiš, ko je tota bila Miha!

Juri. Kaj pa, ko bi bil prišel le na nekoliko ur, ter bi se moral še danes nazaj verniti?

Miha. Kam? V vojake?

Juri. No, veste, kam pa!

Miha. (skoči kvišku, pa zgrabi Jelico za roko.) O tedaj pa le kar srečno! Pojdi Jela! . . . tedaj pa nij nič z vama . . . Jaz sem samo rekel, če ostaneš doma . . . z Bogom!

Juri. (stopi k Mihatu) Čujte oče! Jaz sem dal svojo

besedo, da se vernem še danes nazaj, in le s tem pogojem odpustil me je moj stotnik.

Miha. Dobro, dobro! Srečno ti, in tvoja beseda, in tvoj stotnik. Če ne ostaneš doma, nijmam ničesa s teboj. Srečno!

(vleče preplašeno Jelico za seboj).

Kat. (na stran.) Ne, takega človeka, pa ne vem, takega!

Juri. Bodite pametni, oče! (prime Miheta za roko, in ga od vrat nazaj potegne. Jelica se razsolzi.) Dajte si vendar kaj dopovedati!

Miha. Ti glej, da si pameti kde kupiš najmanj za dva koša; meni je, hvala Bogu! nij treba. Imam je čez dosti.

Juri. Raztergajte pisma, katera sta z županom napravila, in le samo nekoliko tednov še počakajte!

Miha. Saj sem ti povedal: kar hitro storim to, če ostaneš doma.

Kat. (stopi k Jelici, in jo prime za roko) Jelica nikar se ne jokaj! (oberne se nevoljna proti Mihetu) Glej jo! vidiš, da ti bo omedlela. Ali resen nijmaš nič serca v svojem telesu?

Miha. (h Katri) Ej babičke! ve le samo jezik za zobmi deržite. (se oberne k Jurju) Čuj, poslušaj me, Juri! jaz ti rečem, doma ostani! In ko bi cela armada vojščakov prišla po te, skrtil te bom, da te ne najde živa duša. Saj po-

znam, in vem za vsako votlinico gorjatih solčavskih planin: skril te bom, nosil ti bodem živež, če bo treba pol leta —

Juri (žalostno). Tega ne morem — dal sem besedo — prisegel sem pri živem Bogu — pomislite vendar, ljubi oče! Danes moram nazaj, ali v kratkem se zopet vrnem.

Miha. Tedaj ne ostaneš doma?

Juri. Danes ne smem.

Miha. No! potem pa srečno, če prav na večno!
(naglo odide in potegne Jelico za seboj).

Juri (gleda za njima). Mati! kaj mi je sedaj storiti?
(Nežika prisopiha.)

9. nastop.

Juri. Katra. Nežika.

Kat. Kaj si sama?

Juri. Kde imaš očeta?

Kat. Za božjo voljo, kaj se je zgodilo?

Než. (vsa zasopihana). V Ljubljano . . . so se s stricem . . . od . . . pe . . . ljali . . .

Kat. Za Boga v Ljubljano? — Pa zakaj? Pa nij nič poprej doma povedal!

Než. Ravno zarad Jurja in Toneta. Od župana so neki slišali, da prideta nocoj v Ljubljano.

Juri. Na to imate zdaj!

Kat. Oj ti nesreča ti nesrečna! Kaj pa bo zdaj?

Juri. Kaj? za njimi moram urno sicer je zamujeno.

Než. (ga prime za roko.) Teta so rekli, da bi kaj k njim prišel.

Juri. Da, kar ročno pojdem, že je zadnji čas.

Kat. Ne razumem, kako je mogel to storiti!

Juri. Mati! še enkrat moram govoriti z Jeličnim očetom, prej ko odidem.

(odstopi.)

Než. Mati, kaj je Jurju?

Kat. Oh pusti me . . .

(odide. Nežika za njoj.)

Tretji prizor.

Zakoten kraj vasi.

1. nastop.

Uršika (nastopi).

Oj Jelica! ti srečna si, saj prišel

Je Juri tvoj! Zdaj zopet ga imaš?

A jaz . . . oh jaz pa morti nikdar več

Ne bodem videla preljubega

Mi Toneta . . . (se zamisli. Jelica pride).

2. nastop.

Uršika. Jelica.

Uršika.

Oj Jelica! oj pojdi
 Na serce moje sim, da te objamem,
 S teboj se sreče tvoje veselim!

Jelica (žalostna).

Oh Uršika nikar! Če nijsi
 Bolj srečna ti, ko jaz, potem je slaba
 Za naji.

Uršika.

Kaj? nij prišel Juri? Ali
 Še hočeš več ko njega? Da bi jaz
 Imela svoj'ga Toneta, smejala
 Bi se in same vriskala radosti
 Takó, da bi savinjske mi planine
 Odmevale, z menoj se veselile.

Jelica.

Ti bila bi gotovo mnogo bolj
 Zdvojena še, ko jaz, v tem položaji.

Uršika.

Oj Jela! kaj ti je? kde je tvoj Juri?

Jelica.

Da ne bi prišel bil! — Vsaj bila bi
 Imela nado do poslednjega
 Trenotka! Zdaj pa . . . oh . . .
 (se ji naslone na nedro.)

Uršika.

Povej mi, kaj
 Ti je, prijateljica moja draga?
 Al' mora Juri spet nazaj?

Jelica.

Še danes,
 Nocoj v Ljubljani biti mora še . . .
 Odišel lahko da je že.

Uršika.

Če mora,
 Pač mora! Saj pa vendar bo kedaj
 Nazaj se vernil. Ali meniš da
 Nikoli več ne pride? Al' imaš
 Tak' malo upanja v previdnost božjo?

Jelica.

Le ne govori, dokler še ne veš,
 Kakó in kaj!

Uršika.

No te pa hitro mi
Povedi, kaj ti je?

Jelica.

Poslušaj me!

Ko so moj oča Jurja videli,
Je žal jim bilo, da županovemu
So naklenoli me, in djali so,
Da če ostane za naprej doma,
Pa med vojake več ne verne se,
Tedaj da vzamejo županu dano
Besedo spet nazaj, in nama da
Dovolijo, da smeva vzeti se.

Uršika.

To oča tvoj so rekli? . . . oča tvoj?

Jelica.

Jaz sama jim izperva nijsem mogla
Verjeti; ali Juri, veš, se jim
Je pač dopadal . . .

Uršika.

Mislím, da je on
Postava čisto druga, ko županov
Matevžek . . . Kaj pa Juri?

Jelica.

Dal besedo
Je svoj'mu stotniku, da verne še
Nocoj nazaj se . . . te besede nij
Mu moči prelomiti.

Uršika.

Te bo, rajši
Izgubil tebe?

Jelica.

Uršika! jaz ga
Ne morem . . . oh ne morem . . .

Uršika.

Tega pa
Ne sme, ne, tega ne! Le čaj nekako
Ga morave nazaj vderžati. Da
Bi vendar hitro mi kaj v misel prišlo —

Jelica.

Zastonj, zaštonj! On ti ne bo ostal!

Uršika.

Hahá! Imam, imam jo že, on mora

Doma ostati! — Jeli, da Boštjan
 S Tomažem je v Ljubljano se odpeljal,
 Menê, da prišel bo do Jurja tam,
 Ki pa med tem doma se radosti?

Jelica.

Da! Nežika mi je povedala,
 Da vkup s Tomažem sta odišla.

Uršika.

Meni

Je tudi Nežika. Juhé! le bodi
 Vesela Jelica! Lej, táko le
 Bo to: če Juri vendar le odide,
 Če vas v resnici zapusti, že prav!
 Le naj vas zapusti, le naj odide!
 Na potu pri veliki cesti tam
 Postavim se pred njega . . . ha, to je
 Gotovo, da nazaj bo šel! Lej, jaz
 Mu bodem samo rekla, da so oča
 Boštjan na potu 'zvedeli, da on
 Je že doma, in mahom se vernoli.
 Nij kukavica! da ne maral bi
 Za ateja. In če je spet doma,
 Potem prepozno itak je v Ljubljano . . .
 Oj le vesela bodi, moja Jelica!
 Drugače če ne gre, prinesem ga
 Domov nazaj!

Jelica.

Nikoli! Jaz poznam
Ga vse predobro!

Uršika.

Bove vidèle.
Ostani zdrava, pa vesela bodi!
(odidete vsaka na svojo stran.)

Četerto dejanje.

Pervi prizor.

Soba na Jurjevem domu.

1. nastop.

Juri. Katra. Nežika.

Juri.

Ostan'te toraj zdravi, ljuba mati,
Pa ti predraga sestra!

(Katra ga objame, Nežika ga derži za roko.)

Ohrani

Vas Bog še dolgo let veselih, zdravih,
In daj, da srečno spet se vidimo!

Nežika.

Oj Juri! jaz te ne pustim!

Katra.

Ker se

Že moramo ločiti, naj pa bo
 V imenu božjem! Ljubi Juri moj!
 Ne zabi na Boga, naj kamor koli
 Ponese te osoda; moli rad,
 Pogosto priporočaj Materi
 Se božji, ki obilen blagoslov
 Ti boče izprosila. Bodi vsmiljen
 In dobrega sercá.

(Se razsolzi, Nežika se joče.)

Le piši nam

Pogosto kaj, saj veš, da žalostni,
 Je materi jedino tolažilo,
 Če sliši kaj o svojem sinu.
 (ga poljubi. Jelica pride.)

2. nastop.

Prešnji. Jelica.

Jelica.

Al'

Sem vendar še doma dobila te?

Juri.

Kar ravno se odpravljam; al' si kaj
 Prinesla za Andreja?

Jelica.

Tu le so

Mu mati dali nekaj malega,

(mu da list)

A jaz sem poleg nekaj verstic mu
Napisala. Le reci, da ga prav
Iz serca vsi pozdravljamo.

Juri.

Lepó

Mu vse izročil bodem.

(Stisne Jelici roko, poljubi Nežiko in mater.)

Srečno mati,

Ostani z Bogom sestra, zdrava Jela!

(se jim izvije.)

Sercé mi poka žalosti. (gre.)

Katra.

(ga nazaj derži.)

No čakaj!

Da vsaj na pot, ti nekaj malega
Podam.

(odide v stransko sobo.)

Nežika.

Jaz tudi nekaj 'mam za te.

(odleti za materjo.)

3. nastop.

Juri. Jelica.

Jelica.

(pade Jurju v naročje.)

Oh Juri moj! nikar me ne zapuščaj!

Juri (milo).

Oh moram, draga Jela! moji so
 Trenotki že prešteti . . . čas hiti.
 Saj veš, da moram; ali upam z božjo
 Pomóčjo le za kratek čas! In kadar
 Bom zopet prišel, ločil več od tebe
 Ne bodem se. Ti boš pri meni, jaz
 Pri tebi. Táko bodeva živela
 Še srečne, sladke čase. Kar zadeva
 Snubitev pa županovo, le bodi
 Brezskerbna, Bog oberne vse na bolje;
 V Ljubljani bom z očetom že govoril
 Zaradi tega.

Le ohrani v zvestem
 Mi serci ljubav, ko doslej, gorečo,
 In tudi meni bode vedno misel
 Na te najslajša in najlepša radost!

Jelica (solzna).

Oh Juri moj! nikar me ne zapuščaj!
(Katra in Nežika se vrneta.)

4. nastop.

Prešnja. *Katra.* *Nežika.*

Katra.

Tu le ti nekaj malega.

Nežika.

To le
Podobico ti dam v spomin.

Juri.

Preserčna
Za vse vam hvala! zadnji čas je, da
Odpravim se.

(Katra ga poljubi, Nežika ga za roko derži pa skrivaj gleda
na solno Jelico.)

Katra.

Le srečno hodi!

(gredô razun Nežike).

Jelica (gredê sebi).

Oh

Sirota zapuščena jaz!

5. nastop.

Nežika (sama)

(oponaša Jelico.) Oh jaz sirota zapuščena! zapuščena — zapuščena — pa še sirota na verh! Haj haj! Jaz sem vendar lastna njegova sestra pa se ne jočem toliko močno, kakor ona. (hodi premišlevaje sem pa tja.) Nikakor ne morem teh dveh razumeti: tam na vertu sta se lizala ko mačke, kadar se na solnci grejejo, da me je kar smeh silil — zdaj je pa ona vsa razjokana, on pa tudi komaj da solze premaguje. Jaz ne vem, kaj imata? Da bi se smejati mogla, najrajši bi se na vse gerlo smejala. (od zvonaj se čuje pad in klic: Jezus Marija!) No zdaj ji je serce počilo! (hoče odleteti. Juri in Jelica prineseta Katro kervavečo na glavi, ter jo posadita na klop. Katra v omedlevci.)

6. nastop.

Nežika. Katra. Juri. Jelica.

Než. Oh jemine! Oh mama, mama moja!

(se joče na ves glas.)

Juri. O sveta volja nebeška! Zdaj še pa ta nesreča. — Jelica hitro prinesi merzle vode, da jim bova glavo zmakala.

Jel. (pri Katri.) Ojoj! ojoj! Kaj nam je sedaj začeti? (odide, ter naglo prinese vode.)

Juri. Jelica skoči k očetu, naj berž, berž gredô z vozom po zdravnika. (Jelica odide.)

7. nastop.

Prejšnji brez Jelice.

Juri. Nesrečno so stopili črez prag, izderknoli in na ostrem oglu glavo si razbili. Sreča, da nijso pri priči mertvi ostali. O nesrečen današnji dan! (vedno materi glavo zmaka. Nežika plače še vedno.) Nič se še ne zavejo prevelike bolečine. Kaj hočem sedaj začeti? (premišljuje ves zdvojen; potem nadaljuje žalostno.)

Globoko solnce že zahaja — oj!

Besedo dano prelomiti, al'

Pa mater v smertnih mukah prepustiti

Nevednemu otroku? Oh smiluj,

Smiluj so Oče me nebeški!

(Si obraz z rokami zakrije. Jelica prihiti nazaj.)

8. nastop.

Prejšnji. Jelica.

Jelica.

Káko

Je materi?

Mož - beseda

Juri.

Še niso se zavedli.
Al' so odišli oča po zdravnika?

Jelica.

So že se odpeljali.
(stopi h Katri.)
Oj za Boga!
To je prestrašno!

Juri.

Kaj mi je storiti?

(stopi k Jelici.)

Ti Jela, draga Jela moja!

(roke sklene.)

Jaz

Oditi moram, nij mi moč' ostati.
Prelepo prosim te, oj bodi ti
Nesrečni materi čuvajka verna,
Doklér ne vernejo se oča. Tvoji
Izročam skerbi jih, oj Jela moja!
Kaj ne, da mi obljubiš?

Jelica.

Serčno rada.
Pa vendar le nikar ne hodi zdaj!

Katra (slaboglasno.)

O kde si Juri! Juri moj edini?
Nikar nesrečne ne zapuščaj majke!

Juri (stopi k njej).

Saj vas ne bodem, ljuba mati moja!

Katra.

Oj terdoserčni sin, ki v smertnih mukah
Zapuščaš mater svojo.

(iznova omedli.)

Juri.

Oh nesrečen
Trenotek, ko sem proti domu prvo
Stopinjo storil . . . vsega bi ne bilo!
Al' iti moram, nič mi ne pomaga.
Ne zabi, Jelica! kar prosil sem! (gre.)

Jelica (stopi za njim.)

Al' vendar si nevsmiljen, da nas zdaj
Zapuščaš!

Juri.

O ne brani mi, ne brani!
 Saj veš, da moram! ali na-te Jela,
 Zanašam se: če ti pri njih ostaneš
 So v boljih rokah, ko bi v mojih bili.
 (odide.)

Jelica (zdvojena za njim.)

Ej pojdi terdoserčnež: volkom v krempljih
 Zapuščaš jagnje svoje, v smertnih mukah
 Pa mater svojo nehvaležni sin!

Drugi prizor.

Pot blizi velike ceste.

1. nastop.

Uršika (nastopi).

Že pride, tam le pride. Káko naglo,
 Kak' hitro stopa! Juri, vse zastonj!
 Če le kolikaj vdanosti imaš
 Do svojega očeta, če le troho

Ljubezni še do Jelice, se vernol,
 Nazaj se vernol bodeš. Mislim, da
 Zavoljo te laži mi sveti Peter
 Ne bo zapiral vrat nebeških.

(Juri pride.)

2. nastop.

Uršika. Juri.

Uršika.

Juri!

Al' ti si Juri! Aj za Boga! káj
 Se nijsta srečala z očetom?

Juri.

S katerim?

Z očetom mojim?

Uršika.

S tvojim, s tvojim, da
 Z Boštjanom samim. Ni četert še ure
 Kar tu le bili so hitê domov.

Juri.

Aj pojdi, pojdi! oča so v Ljubljani.

Uršika.

No, al' mi bodeš pač verjel? Saj so
Mi pravili, da sta s Tomažem se
Odpravila v Ljubljano bila. Pa
Na poti zvedeli so neki, da
Si ti doma, in mahom se vernoli.

Juri.

Ne, to ne more biti.

Uršika.

Če ti pravim!
Naj Bog ve kaj sem, če nij resen. Vidiš
Tam, ravno tam pri tistem hrastu so
Z menoj ti govorili. Prašali
So me, če vem kaj, je li resen, da
Si ti doma; in ko priterdim jim,
Skočili samega veselja pol
Žerdí so na visoko, a potem
Pa huri, huri, odhiteli so
Kar največ so zamogli . . . Ali resen,
Da nijsta bila skupaj?

Juri.

Uršika!

Ne morem skoraj ti verjeti.

Uršika.

Naj
Ne gledam nikdar vrat nebeških gori,
Če nijsem govorila s tvojim očem . . .

Juri.

Gorjé! gorjé! Kaj čem početi zdaj?

Uršika.

Jaz mislim, da nazaj ne bodeš hodil
V Ljubljano, da še videl bi ne bil
Očeta?

Juri.

Solnce vsaki čas za goro
Bo zatono . . .

Uršika.

Kar ne preišljuj!
Če le količkaj še imaš ljubezni
Do svojega očeta, verni se,
Le hitro, hitro verni se domov.

Juri.

Oj solnce drago! stoj na nebu tam,
Ko nekaj stalo si za Jozua!

(se zamisli.)

Nesrečen dan! Se pekel zarotil
 Je danes proti meni. — Ali ne!
 Doklér še morem dihati, bom deržal
 Besedo dano zvesto . . . Toraj Urša . . .

Uršika.

Tedaj ne greš nazaj domov? Aj, aj!
 Ti si mi vreden sin! Te toliko
 Ti mar je za očeta?

Juri.

Ne govori!

Zastonj je vse, ne smem.

Uršika.

Al' to je tvoja
 Ljubezen, kaj? do starišev? do Jele,
 Ki táko rad jo svojo imenuješ?
 Ki bi tak' lahko rešil jo, pa jo
 Zapuščáš, pa terpiš, da pride v kremplje
 Nevrednemu, ostudnemu slokinu?
 Oj Juri! ali misliš, kaj počenjaš?

Juri.

Oh Uršika poslušaj me, pa stori,
 Kar te prelepo prosim. Teci na
 Moj dom, pozdravi mi očeta, reci
 Nesrečna nama da naključba nij

Pustila skupaj priti. Naj le skerbno
Negujejo nesrečno bolno mater —
Tolaži revno Jelico . . . oh meni
Mudi se močno . . . le izroči vse!
(hitro odide.)

Uršika (nevoljna za njim).

Ne, tega pa ne vem, da komu bi
Beseda dana biti morala
Še več, ko lastna mati, več ko oča
In več jedina ko sercá ljubezen.
(odide.)

Peto dejanje.

Pervi prizor.

Vojaška soba v Ljubljani.

1. nastop.

Feldman (ves prašen.)

No, hvala Bogu! zopet je prestan
Težavnopoten, trudapolen dan.

(si otepa prah.)

Je dolga bila pot: pa naši so
Vojaki terdni korenjaki, da jim
Nij lahko para. Zdaj, ko je prestana
Težava, sladek bo počitek, in
Jutranji dan so tudi prosti, da
Oddahnejo se dobro.

(se razpravlja.)

Marsikteri

Se bode jutre veselil s prijatliji
In znanci svoj'mi, ki jih bo gotovo

Dokáj sim prihitelo v mesto, ker
Slovenski večidel je ovi polk.

(nekdo poterka na vrata.)

Kdo neki more biti zdaj! Le noter!

(Anton pa Boštjan vstopita.)

2. nastop.

Feldman. Anton. Boštjan.

Ant. (po vojaški priklonivši se). Ta mož je oča Jurjev
sluge vašega, gospod stotnik! Izvedel je, da
pride njegov sin danes sim v Ljubljano, in
prišel je k njemu.

(po vojaški se poklonivši odide.)

3. nastop.

Prejšnja brez Antona.

Feldman (začuden).

Kaj vi ste oča Jurjev?

Boštjan.

Da, častiti

Gospod! sinovec Anton mi pokazal
Je k vam, mi rekši, da moj Juri je
Služabnik vaš.

Feldman.

Da, moj je sluga.

(mu stisne roko.)

Zdravstvujte, dragi moj! Me veseli,
Da vidim očo takošnega sina,
Ko vaš je Juri: biti mora mož
Poštenosti velike.

Boštjan.

Plati Bog

Dobroto vašega sercá! Pa ne
Zamerite, kde je moj Juri? Sérce
Očeto vsko po njem mi hrepeni.

Feldman.

Nij ravno tukaj ga, pa pride prej,
Ko dan današnji se umakne noči.
Ta čas pa sediva, da malko se
Pogovoriva.

Boštjan.

Hvala lepa Vam!

(sedeta.)

Feldman.

Povejte mi, kakó ste' zvedeli,
Da pridemo nocoj v Ljubljano?

Boštjan.

To

Je bilo tako le, gospod predragi!
 Ko v jutro šel od svete maše sem
 Domov, izvedel sem od našega
 Župana, da takó ko danes naš
 Domači polk potuje 'z Celja do
 Ljubljane, in da bode jutre tam
 Počival. To je bilo za-me važno.
 Domov ko pridem, kmalu se odpravim,
 Po zajterku k Tomažu, svaku svoj'mu,
 Očetu Tonovemu, ki me zdaj le
 Je k vam pripeljal. Ženi svoji pa
 Sem djal, da nekaj silnega imam
 Ž njim govoriti. Našel sem ga k sreči
 Doma, in kmalu sva jedinih mislij;
 Po hajdi se v Ljubljano vkup podava.
 On se sedaj raduje s Tonetom,
 Jaz pa pri vas na Jurja čakam željno.

Feldman.

Potem domá še ne vedô, da ste
 V Ljubljani?

Boštjan.

Menda ne, ker nijsem nič
 Povedal jim, hotê se potoma

Zglasiti, kar pa svak nij pustil mi,
Ker se mu preveč je mudilo k sinu.

Feldman.

Aj, aj! (nemiren.)
Al' veste, kde je Juri vaš?

Boštjan.

Kakó bi to? Ne vem . . .
(nekdo poterka.)

Feldman.

Le noter! noter!
(Juri pride.)

4. nastop.

Prejšnja. **Juri.**

Boštjan. (skoči izza mize.)

Predragi Juri moj!

Juri.

Premili oče!
(si zletita v naročje.)

Feldman (ju gleda).

Oj srečen oča, srečen sin!

Juri.

Je resen?

Ste tukaj oča vi, pa ne doma?

Oh oče! Kaj ste vi napravili?

Boštjan.

Kakó? (začuden).

Feldman.

Vaš sin je danes bil doma,
Boštjan!

Boštjan.

Li prav razumem? Kaj doma
Si bil?

Juri.

Ko ne bi bil nikoli, bolje . . .

Feldman (skerbno).

Kaj praviš? Kaj za Boga! se ti je
Zgodilo?

Juri.

Oj nesrečen je trenotek,
Ko prvi storil sem korak do doma!

Boštjan.

Domá si Juri bil? Je resen da,
Domá si bil?

Juri.

Oj bil sem bil, nesrečnež!

Boštjan.

Pa kaj se je zgodilo?

Feldman.

Juri le

Povej, skerbi me močno.

Juri.

Ko sem prišel

Domov, vas oče! bilo nij doma.
A mati rekli so, da k stricu ste
Odišli. Radovaje z materjo
Se, s sestrico, smo čakali na vas.
Ko vas pa le nij bilo, jelo nas
Skerbeti je, in mati Nežiko
Poslali k stricu so, za vami da
Popraša. Vi ste bili s stricem se
V Ljubljano odpeljali, a doma
Ničesa nijste rekli, kam da greste.

Boštjan.

Ej saj to nič ne de, da te le zdaj
Imam, preljubi Juri moj!

(ga objame.)

Juri.

Oh ne!

Sosédova mi Jelica, ki veste,
Ne bodem vam tajil, da sva se rada
Imela že poprej, ko še doma
Sem bil, mi rekla je, da snubi jo
Županov sin, da stareši zeló
Jo silijo, da ju prihodnjo že
Nedeljo bodejo oklicali . . .
To meč je bil ognjeni v serce moje,
In vas doma nij bilo, da se vam
Pritožim, da mi Jelo rešite!

Boštjan.

I kaj je to, to vredno nij! Domov
Ko pridem hitro zopet vse popravim.

Juri.

Prepozno bode! Mojo Jelico
Mi bodo vzeli; mojo, njeno srečo
Uničili na večno . . . (Feldmanu)

Mož-beseda.

Oh gospod!
 Da smel bi bil doma ostati, lahko
 Bi Jelico si bil otel; ker oča
 Mi njenin rekel je, besedo da
 Županu dano vzame spet nazaj
 Ostanem če doma, in več ne vernem
 V vojake se. —

Feldman.

To lepo je, da ti
 Beseda dana bila več je, ko
 Jedinu poželjenje tvoje.

Boštjan.

Bodi
 Brez skerbi! dobra sva s sosedom si,
 Očetom njenim.

Juri.

Moral posloviti
 Sem se, in nova spet nesreča! . . . Mati
 Me spremijo, al' oj! čez prag stopivši
 Spoderknejo, na ostrem oglu glavo
 Si ranijo, da brez zavesti vse
 Na mestu obležê s kervjo obliti . . .

Boštjan.

Za sveto voljo božjo, kaj si rekel?
 (ves prestrašen).

Juri.

Da! glavo so razbili mati si.
In vas doma nij bilo, oče! —

V smertnih

Sem bolečinah moral zapustiti
Nesrečno mater, ker beseda dana
Me proč od njih je zvala —
(si obraz zakrije.)

Boštjan.

Bog nebeški!

Pa komu si jo izročil?

Feldman.

Al' samo

Domá si pustil mater?

Juri.

Moral sem.

Jih Jelici 'zročivši sem odpravil
S kervavim srcem se. Ah, oče dragi!
Ne mudite se dalje tu. Le naglo
Domov nesrečni materi v pomoč!

Boštjan.

O milostljivi Bog!

Feldman.

Aj, to je sila!
Zapústil mater svojo v smertni si
Nevarnosti — izvoljeno nevesto
Terpiš, da ti odvzemeje!?

Juri.

Sem moral.

Feldman.

No, tega nijsem jaz zahteval Juri!

Juri.

Beseda dana sveta je Slovencu!

Feldman.

Nikakor tega nijsem hotel. Vendar,
Da je zvestoba draža ti, ko mati,
Ko lastna mati tvoja, draža ko
Jedine želje serca tvoj'ga, tega
Verjel ti nijsem.

Juri.

Mož-beseda je
Slovan, in to je vselaj sveto mu!

Feldman.

Ti si veliko storil. Juri!

Juri.

Čujte,

Še nekaj branilo mi je od doma:
 Na potu blizi ceste že velike
 Nenadno pred-me stopi Uršika —
 Saj jo poznate, oče, ne? — Taista,
 Ki pri županu služi, Jelična
 Prijateljca — še sam ne vem od kod
 Se vzela je; pa zagotavlja mi,
 Da govorila z vami je, da ste
 Se vi vernoli malo pred menoj
 Domov, 'zvedivši nek' na potu, da
 Sem jaz doma. Prijelo me je silno:
 Domov me vleklo k vam je oče, da
 Ustavljati sem komaj mogel se;
 Na drugi strani gnalo me v Ljubljano
 Mogočno je. Al' naposled sem vendar
 Zamóril vso detinsko čut, in . . .

Feldman.

Pravo!

Takó je pravo! Bodi vselaj pošten
 In zvest, kakór si bil doslej, in Bog
 Te blagoslovil bode. Takovi
 Možjé ponos in čast so narodu,
 So domovini svoji kinč in kras,
 Ki jih rodi, tak narod ne propade!

(Vojak pride z listovi v roki, priklonivši se reče:)

5. nastop.

Prejšnji. Vojak.

Vojak. Tu vam prinesem od gospoda polkovnika imenik novincev, katere jutre dobimo.
(priklonivši se odide.)

6. nastop.

Feldman. Boštjan. Juri.

Feldm. Že spet novice. Li niso to slovenska imena? (da Jurju list.) Poglej, lahko da je kdo iz tvojega kraja med njimi.

Juri. (bere.) Gaber Anton, Lipnjek Franc, Gajšek Simon . . . kaj li prav vidim? — da on je. Družkovič Matevž, sin župana našega, snubitelj Jelice moje! Ah, Bog nebeški! Kako čudni so tvoji poti!

Boštj. Tedaj so ga vendar vzeli! Še uni dan mi je oča pravil, da je zelo v skerbeh za njega da bi ga rad oženil, pa mu niso dovolili ali od Jelice mi nij ne čerhnol ne.

Juri. Da, da že so bili pri odvetniku. Ah Jelica, ali ti nijsem pravil, da naji Bog ne zapusti. Da morem, zletel bi k tebi, in te osvobodil serčne sile!

Feldm. Glej Juri, kako Bog skerbi za svoje!

Juri. Oj hvala večna, tebi Bog nebeški!

Feldm. Pa še nekaj imam veselega za te, moj Juri, za vas Boštjan, za tvojo revno mater, za ljubljeno ti Jelico.

(nekdo poterka.)

Feldm. Prosto! (Tomaž in Anton vstopita.)

7. nastop.

Prejšnji. Tomaž. Anton.

Juri. Oh prosim vas povejte berzo!

Ant. (priklonivši se.) Oprostite gospod stotnik!

Prosili so me oča, naj jih k Jurju peljem.

Feldm. Dobro došli, dragi moj! (poda rokó Tomažu.)

Tom. Dober večer, častiti gospod! (ugleda Jurja.)

Oj zdravo moj Juri! (ga objame.) Kakó so te krepkega možička storili v vojaki!

Juri. Kako dolgo vas že nijsem videl več ljubi moj striček!

Tom. Resen je! Če se ne motim, že teče osmo leto.

Boštj. Da, tako je; minolo je sedem let!

Feldm. Toliko več veselje, da ste zopet srečni skupaj. Prosim sedite. (sedejo.)

Juri (stopi k Antonu, pa mu reče bolj na tihem): Ljubi Tone, stopi po Andreja, imam mu nekaj sporočiti. (Anton odide, Juri sede k mizi.)

8. nastop.

Prejšnji brez Antona.

Boštj. Ne zamerite, dragi gospod! obljubili ste nam prej nekaj veselega.

Feldm. Da, to vam hočem! (vzame iz suknje nekoje lista.) Evo vam! (da eden list Jurju, drugega pa Tomažu.) Poglejta!

Juri. Je mogoče! (pogleda hvaležno Feldmana.)

Tom. To je odpust mojega sina!

Juri (da Boštjanu list) Ljubi oče! zopet sem vaš!

Boštj. (radovedno). Kaj je?

Juri. Vojaščine sem prost . . . Oj preljubi moj gospod Feldman!

Feldm. Govoril sem dobro besedo pri polkovniku, in ker vama že tako čas doteka, in smo dobili ravno zopet mnogo novincev, dovolil je odpust.

Tom. Serčna, preserčna hvala vam!

Boštj. Bog vam poverni tisočkrat dobroto vašo.

(Anton pa Andrej vstopita.)

9. nastop.

Prejšnji. Anton. Andrej.

Tom. (skoči k Antonu.) Tone, veseli se, moj Tone!
(mu da odpust) Le poglej!

Ant. Jeli pravo vidim! (pogleda hvaležno Feldmana.)
Oh dobri naš gospod! Bog vam plati!

And. (priklonivši se poprej Feldmanu). Dobro srečo,
Tomaž, in Boštjan! (jima poda roko) Juri kaj
imaš za me?

Juri. Evo ti od Jelice list. Vsi te preserčno po-
zdravljajo.

And. Lepa hvala ti! (hitro listek odpre, pa ga za se
prebere.)

Juri.

Ne zabimo na vbogo mater, oče!
V veselji in radosti.

Boštjan.

Prav imaš,
Moj sin! Nocoj še morava domov.

Feldman.

To bo radost za revno mater . . .
(bolj tiho Jurju.)

Za tvojo Jelico ljubljeno! pa

Juri.

Sérce
Hvaležnosti do vas kipi mi v nedru.

Tomaž.

Obilno plati Bog vam vse, kar ste
Storili nam! Ohrani vas v veselji
In zdravji mnogo, mnogo lepih let!
Pa bodite prepričani, da vaš
Spomin bo vedno živo tlel v hvaležnih
Nam sercih.

Feldman.

Bog vas blagoslovi! Krepki
Možje ste vi Slovenci, vaši pa
Sinovi bistri fantalini, za
Vojaški stan vsi vstvarjeni. Da je
Armada naša vsa kervi slovenske,
Bi Avstrija nepremagljiva bila!

Tomaž.

Oj serčno to me veseli, da čujem
V življenji enkrat vsaj Slovincem hvalo.
Navadno nas pa psujejo neumne,
Sirove reveže, zabite buče,
Boli da žalosti človeka serce,
In da pogosto svojega rodu
Sramuje zanič'vani se Slovenec.

Feldman.

Res je, veliko ste prestali že

Slovinci, al' poterpíte: pravični
 Ki vlada Bog osode vseh narodov,
 Gotovo tudi vas ne bode zabil.
 Doklér ste vdani veri svoji, caru,
 In zvesti domovini krasni, ne
 Propade še Slovenija! Zazoril
 Jej bode lepši dan, gorkeje solnce
 Mileje žarke lilo bode na-njo!

Boštjan.

Daj Bog nam lepših časov včakati!

Tom.

Nam skoraj prava vživati, ki nam
 Gredô slovenskemu kot narodu!

Juri.

Slovesu čas je došel. Moramo
 Za vedno morda zapustiti vas
 Gospod predragi naš! Nikol' ne bom
 Dobrot pozabil, ki jih vžival sem
 Od vas. V hvaležnem serci hranil bom
 Spomin na vas, doklér bo živo bílo,
 In molil bom za vas in vaših srečo.

Feldman (ga poljubi.)

Neznano težko dene mi, da moram
 Ločiti se od tebe, ljubi Juri!

Pa ker mi tvoja je in tvojih sreča
 Od svoje lastne draža, serčno rad
 Te izgubim. Le hodi z Bogom! Bog
 Te blagoslovi! Da si te pa vsaj
 Nekoliko spet nadomestim, vzel
 Si bom Andreja, svaka tvojega
 Na tvoje mesto. Pošten je in zvest,
 Ko ste Slovenci vsi! Andrej, al' hočeš
 Mi sluga biti?

Andrej (se prikloni).

Prosim lepo.

Feldman.

Zdaj

Pa srečno hodite!

(poda Boštjanu in Tomažu roko.)

Pa v svoji sreči

Ne zabite na svojega prijatelja.

Boštjan.

Nikdar!

Feldman.

Zvestobe pa slovenske, katero
 Sem že tolikrat slišal slaviti,
 Prepričal sem se sam in 'zvedel da:

(usi:)

„Hrast se strese, hrib se gane,
Svet in vse se spremeni:
Al' Slovenec zvest ostane,
Zvest vse svoje žive dni!“

(zastor pade.)

Drugi prizor.

Na Jurjevem domu. Godi se zgodaj v jutru.

I. nastop.

Jelca.

(pride pa pogleda v stransko sobico, kder Katra na postelji.
Nežika pa pri njej sloneča, spite.)

Presladko še obedve spite. Oj
Zahvala tebi, Bog nebeški, ki
Si toli ljubeznivo podelil
Človeku blaženega spanja dar,
Skerbê za blagor in za srečo svojih
Ljubljenih otročičev! Celo noč

Zatisnola očesa nij v tej grozni,
 Pregrozni bolečini! še le zdaj,
 Ko dneva svit se bliža, rahlo je
 Zadremala, ko da prinesla bi
 Jej bila zlata zora sladkega
 Hladila, dobrodejni senj. Velika
 Pač sreča, da doma so našli oča
 Zdravnika, sicer bila slaba bi.
 Takó pa, hvala Bogu! bo že spet
 Na boljše vse se obrnilo. Če
 Današnji dan še doživijo, več
 Nevarnosti nobene nij, takó
 Zdravnik je zagotóvil včeraj.

(Uršika pride naglo.)

2. nastop.

Jelica. Uršika.

Uršika (vesela).

Oh k meni Jelica, da te objamem!

Jelica.

Aj tiho, tiho, da ji ne 'zbudiš!

Uršika.

Ti si oteta: sina so županu
 V vojake vzeli.

Jelica.

Ali more biti?

Uršika.

Sami so oča vernoli se tožni
In žalostni domov.

Jelica.

Da greh nij tuje
Nesreče veseliti se, Bogá
Bi hvalila — Oh Juri! da bi mogla
Sedaj zleteti k tebi, da ponese
Veselo ti novico ovo!

Uršika.

Aj,

Le pojdi mi z ljubimcem takim, ko
Je Juri tvoj! Al' meniš, da je kaj
Pomagalo? Kanjivost moja vsa
Zastonj je bi'a.

Jelica.

To sem jaz naprej
Že vedela, da ne opraviš nič
Pri njem. O samo, da bi bilo znano
Mu, da največa je nevarnost že
'Zginola!
(Nežika se prebudi in pride iz stranske sobice.)

3. nastop.

Prejšnji. Nežika.

Než. Jelica, si ti?

Jel. Prišla sem zopet, da pogledam, kako je materi. Si vendar malo zadremala?

Než. Ne vem, kako da sem mogla. Mati so toli milo izdihovali, da mi je serce tergalo; pozneje pa so vtihnoli in ne vem, kako je prišlo, da sve zadremale.

Jel. Le tiho govorime, da jih ne prebudime. Naj mirujejo, to je za njih bolje, ko vsako drugo zdravilo.

Než. Oj Uršika! si tudi prišla gledat našo žalost? Stopime tu le sim na stran, pa govorime kaj.

Urš. Kako se mi smiluješ sirotka!

Jel. Ti bi še lahko zopet malko zadremala. Mi dve pa greve nazaj domov, samo da sve videle, kako se vama godi.

Než. Ne hodi, nikar ne hodi! Na enkrat³ bi se znali prebuditi, in prvo bi bilo, da prašajo: Kde je moja Jelica? Toraj ostani še, malo še bodi tu.

Urš. Oj le ostanive še malko!

Jel. Nekaj bi še rada opravila, no pa če hočeš, že ostanem.

Než. Sedite tu le. (vse tri sedejo.) Jelica, jeli zdaj je Juri že pri očetu v Ljubljani?

Jel. Veš, da je že.

Urš. Kako lahko bi bil ostal doma, pa nij hotel.

Než. Oh oča so se gotovo vsi prestrašili, ko so zaslišali nesrečo mamino.

Jel. Oj da vendar nij človeku nikoli dano veselja uživati brez žalosti!

Než. Ti si se z nami vred veselila Jelica?

Jel. Saj sem se; in zdaj se z vami vred togujem. Čuj — voz je pred hišo postal! (zvonaj pride dra voz, ki pred hišo obstoji).

Urš. Kdo more tako zgodaj biti?

Jel. Če nij morti . . . (Juri prihiti) zdravnik —

4. nastop.

Prejšnje. Juri.

Juri. Da, da, zdravnik je, Jelica! zdravnik za bolno mater, zdravnik za serce tvoje, moja dušica!

Než. Le rahlo, mama spijo!

(Boštjan, Tomaž, Anton pridejo.)

5. nastop.

Prejšnji. Boštjan. Tomaž. Anton.

Jel. Prosim vas, rahlo stopajte! Joj 'zбудili ste jih. (Katra se prebudi, in pride iz stranske sobice z zavezano glavo.)

Mož - beseda.

Katra (še v sobi). Kde si Jelica? (stopi polagano med vrata zagledavša nazoče začudena). Kaj? Sveti Bog! Juri! moj Juri! (vstopi.)

G. nastop.

Poprejšnji. *Katra*.

Juri. Draga mati! zdaj sem vaš, zdaj sem vedno vaš, pri vas ostanem vedno.

Boštj (Jelici). Je bil zdravnik pri materi?

Jel. Bil je bil. Vse je dobro; nevarnost je minola.

Ant. Jelica, Bog te sprimi! (Zapazivši Uršiko.) Oj Uršika, kaj si ti tudi tukaj? (jo objame.)

Tom. (stopi h Katri, Juri pa k Jelici.) Vidiš, tako je, ljuba moja Katrina! če je človek preveč vesel, zgodi se včasih, da ga potem glava boli —

Juri (Jelici). Županovega Matevža so vzeli k vojakom!

Jel. Kaj že veš? Meni je ravno kar še le Uršika prinesla to novico.

Ant. (Uršiki). Kako se še kaj imaš moja dragica? Ali še nijsi pozabila na Toneta, nekdanjega svojega ženina?

Urš. Tone! ne govori tako, saj veš, kako zelo te ljubim.

Juri (stopi k Tonetu in Urški). Uršika, kaj bi ti rekel?

Urš. Pozabi na vse. Meni se je Jelica preveč smilila, le njej sem hotela dobro.

Juri. Saj vem, saj vem.

Katra. Juri, Jelica! pojdiva k meni, da vaji objamem.

Tom. Čuješ Katra! jeli, da ne veš, ali bi se jokala, ali kaj —

Boštj. Čez pet tednov bo purana rezala, da bo miza pokala, jeli Jelica! kadar bomo obhajali poroko tvojo in Jurjevo!

Ant. (stopi z Urško k Tomažu) Pa najino tudi, jelite oče?

Tom. Presneta para! Lej ga no, jaz sem ravno tudi rajtal tako! Juhe! gostija! Juhe!

(Feldman pa Andrej vstopita, vsi veselo iznenadeni.)

7. nastop.

Prejšnji. Feldman. Andrej.

Feldm. Evo me! Danes imamo vojaki počitek, in jaz mislim, da bi ovega dne ne mogel lepše preživeti, nego v vaši sredini, ljubi moji! Želel sem poznati tvojo mater, Juri, pa tudi tvojo zalo nevesto. (poda Katri pa Jelici roko.)

Andr. Jaz sem vedel, da se bote danes veselili doma, pa sem prosil gospoda, naj me vzamejo seboj. (Objame Jelico. Šimon z vervijo v roki privleče Miheta, ki se jako kiselo derži.)

8. nastop.

Poprejšnji. Šimon. Miha.

Šim. (začuden, ko vidi nazoče.) Za Boga! od kod se vas je pa toliko vzelo? Kaj pa imate?

Boštjan. Nič hudega. Ravno prav sta prišla.

Tom. (se smeji.) Šimon! kde si pa vlovil tega lesjaka?

Šim. (še vedno Miheta za roko derži.) Tam doli za potokom sem ga našel, ravno ko se je hotel na tisto staro verbo obesiti — same žalosti, ker so mu zeta, županovega Matevža, vzeli k vojakom. (Miha ga nevoljen dregne.)

(Vsi se glasno smejijo. Feldman stoji pri Katri in Jelici in tiho k njima govori: tudi Nežika je pri materi, in pazljivo ogleduje Feldmana.)

Juri. (stopi k Mihetu.) Glejte očka! pa me še vendar niso snedli pri vojaki. Zopet sem tukaj.

Miha (stermè gleda Feldmana in druge nazoče, in bolj tiho vpraša Jurja). Boš doma ostal?

Juri. Da, da! zdaj ostanem doma, pa me ne bode treba skrivati po podzemeljskih votlinah.

Boštj. (stopi k Feldmanu.) Aj to je lepo! To me neizmerno veseli, da ste nas počastili, preblagi gospod!

Tom. Ti Anton! teci po našo mamko; naj hitro pridejo in napravili bomo gostovanje, da ga še nij bilo enakega, kar savinjske planine stojê! Juhejsa! Juhé!

(Zastor se naglo spusti.)

Konec.

Tiskarne pomote.

- Namestu: Se nij str. 42. versta 7. od spodaj beri: Še nij.
" režno " 59. " 2. " " " nežno.
" naslone " 70. " 5. od zgoraj " nasloni.
" premislevaje str. 80. versta 7. od zgoraj beri: pre-
mišljevaje.
" so str. 81. versta 7. od spodaj beri: se.
" Da, da že itd. str. 102. versta 6. od spodaj beri:
Da, da! že itd.

Kazalo.

stran.

Pervo dejanje.

Pervi prizor:	Vojaška soba v Celji	5
Drugi " "	Pot blizu Jurjevega doma	15
Tretji " "	Kerčmarska soba v bližnji vasi od Jurjevega doma	19

Drugo dejanje.

Pervi prizor:	Lepa ledinica	25
Drugi " "	Na Jurjevem domu	33

Tretje dejanje.

Pervi prizor:	Vert	48
Drugi " "	Na Jurjevem domu	57
Tretji " "	Zakoten kraj vasi	68

Četerto dejanje.

Pervi prizor:	Na Jurjevem domu	75
Drugi " "	Pot blizu velike ceste	84

Peto dejanje.

Pervi prizor:	Vojaška soba v Ljubljani	90
Drugi " "	Na Jurjevem domu	109
